

Dos nr. 3e/a-552/2011

HOTĂRÎRE
În numele Legii

23 noiembrie 2011

mun. Chișinău

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Grefieră

Gheorghe Gorun
Rodica Brînzeanu și Aliona Mîihu

Cu participarea reprezentanților Doina Străistaru și Vlad Butnaru

A judecat în ședință de judecată publică cauza intentată la cererea de chemare în judecată declarată de Oleg Brega împotriva SRL „PRIVESC.EU” și AO „PRIVESC.EU”, cu privire la:

- Recunoașterea piriților responsabili de discursul de ură față de persoane presupuse sau fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa reclamantului prin nemoderarea chat-ului de pe site-ul său <http://privesc.eu>.
- Obligarea piriților să publice pe prima pagină accesată de vizitatori (pagina de start) a site-ului său la adresa <http://privesc.eu> scuze publice pentru reclamant și publicarea dispozitivului hotărîrii instanței pe marginea acestei acțiuni.
- Încasarea în beneficiul reclamantului a cîte 5.000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru ofensa adusă de piriți prin discursul de ură și injuria.
- Încasarea de la piriți a cheltuielilor de judecată în sumă de 200 lei taxa de stat și onorariul pentru serviciile juridice a avocatei în sumă de 5025 lei, achitată de reclamant,

audiind reprezentanții lui Oleg Brega, avocata Doina Ioana Străisteanu împuternicită prin mandatul nr. 0071168 și lui PRIVESC.EU SRL și AO Privesc.Eu, avocatul Vlad Butnaru împuternicit prin procurile din data de 13.06.2011, din 28.10.2011 și a mandatului nr. 0035662

CONSTATĂ:

Prin cererea înaintată de Oleg Brega și înregistrată la judecătoria sect. Rîșcani în ziua de 5 aprilie 2011, au fost chemați în judecată „PRIVESC.EU” SRL, iar ulterior și AO „PRIVESC.EU”, în temeiul Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, precum și în baza Art. 1, 2, 3 alin(3) și alin (5), 7 alin(5), 10 alin (1) și 15, art.14 și 15 din Codul Civil al Republicii Moldova și a solicitat recunoașterea piriților responsabili de discursul de ură față de persoane presupuse sau fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa reclamantului prin nemoderarea chat-ului de pe site-ul său <http://privesc.eu>, obligarea piriților să publice pe prima pagină accesată de vizitatori (pagina de start) a site-ului său la adresa <http://privesc.eu> scuze publice pentru reclamant și publicarea dispozitivului hotărîrii instanței pe marginea acestei acțiuni, încasarea în beneficiul reclamantului a cîte 5.000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru ofensa adusă de piriți prin discursul de ură și injuria, și încasarea de la piriți a cheltuielilor de judecată în sumă de 200 lei taxa de stat și onorariul pentru serviciile juridice a avocatei în sumă de 5025 lei, achitată de reclamant.

La ședința din 14 iunie 2011 „PRIVESC.EU” SRL a depus cerere prin care a solicitat scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată pe motivul nesoluționării prealabile a pricinii pe cale extrajudiciară. „PRIVESC.EU” SRL a afirmat că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă prescrisă de Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 pentru că de fapt cererea prealabilă a fost adresată unui alt subiect decît cel asupra căruia se înaintează cererea de chemare în judecată privind recuperarea prejudiciului material. „PRIVESC.EU” SRL i-și întemeiază afirmația pornind de la faptul că în calitate de destinatar al cererii prealabile în baza Legii nr. 64 din

23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, semnată de Oleg Brega și datată din 28 februarie 2011, apare Priveșc.MD, proprietar Vitalie Eșanu, adresă Chișinău. Contrar normelor procedurale citate, cererea de chemare în judecată se adresează – Societății cu răspundere limitată "PRIVESC.EU", administrator Luchianuc Eugeniu. Prin urmare "PRIVESC.EU" SRL s-a pomenit în situația în care a fost atras în calitate de pîrît într-o cauză civilă de procedură contencioasă, care impune necesitatea respectării procedurii prealabile, fiind privată astfel de dreptul său la apărare prin expunerea poziției și soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară. În opinia pîrîtului, afirmațiile "PRIVESC.EU" SRL se probează și prin răspunsul acordat de către administrația „PRIVESC.EU” (organizația obștească „PRIVESC.EU”) prin care se explică faptul că dl. Vitalie Eșanu nu are calitate de director, administrator sau angajat al proiectului de transmisuni – Priveșc.Eu. Mai mult ca atît, cererea prealabilă a fost adresată unei persoane fizice – dlui Vitalie Eșanu, dar nu persoanei juridice – organizația obștească „PRIVESC.EU”. Mai mult ca atît, se precizează că "PRIVESC.EU" SRL este o persoană juridică care practică activitate comercială (antreprenoriat) și care nu vizează domeniul de activitate desfășurat de Priveșc.eu, cel din urmă fiind un proiect de transmisuni în direct de la cele mai importante evenimente din Republica Moldova. Proiectul în cauză este gestionat și administrat de către organizația nonguvernamentală „PRIVESC.EU” care potrivit pct.3.2 din Statut desfășoară, printre altele, următoarele activități: transmisiunea în direct a evenimentelor de ordin științific, politic, social, economic și cultural, organizarea și participarea emisiunilor și transmisiunilor la care vor participa persoane fizice sau grupuri de interes din societate. Conform Extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 5103 din 11 martie 2011 obiectul principal de activitate al SRL "PRIVESC.EU" este 1. Activități de radio și televiziune; 2. realizarea programelor și consultanța în domeniul dat; 3. Activități legate de băncile de date; 4. Alte activități elgate de tehnica de calcul; 5. Publicitate; 6. Activități de poștă electronică. SRL "PRIVESC.EU" a precizat că nu practică activitate de radio și televiziune, întrucît aceasta presupune îndeplinirea mai multor condiții cerute de legislația în vigoare (obținerea licenței de emisie).

Reclamantul a cerut respingerea cererii de scoatere de pe rol pe motiv că pîrîții nu au plasat pe site-ul www.privesc.eu nici o informație de identificare a sa, fie persoană fizică sau juridică, păstrîndu-se anonimul persoanei căreia îi aparține această adresă de internet. Cu toate acestea, reclamantul știa că Vitalie Eșanu este co-fondator al proiectului Priveșc.Eu, proprietar al adresei www.privesc.md care la accesare redirecționează vizitatorii pe site-ul www.privesc.eu ceea ce i-a confirmat reclamantului afilierea dlui Vitalie Eșanu la echipa proiectului Priveșc.Eu. Reclamantul afirmă că a indicat corect destinatarul cererii prealabile reieșind din faptul că pîrîții țineau ascunsă identitatea lor, sediul juridic, număr de contact și altele. În răspunsul primit la cererea prealabilă iarăși se ține ascunsă identitatea celui care deține domain-ul www.privesc.eu, nu este indicat numele celui care răspunde, nu se indică cine este responsabil pentru site-ul www.privesc.eu dar se indică "Administrația Priveșc.Eu". În răspunsul său la cererea prealabilă pîrîții nu argumentează că el s-a adresat unei persoane fizice nepotrivite, dimpotrivă i s-a dat răspuns pe patru pagini privind fondul cerințelor înaintate. Ulterior pentru a-și exercita dreptul de acces la justiție, reclamantul a aflat din Extrasul din Registrul de Stat, pe care l-a solicitat și l-a achitat, că există înregistrat SRL "PRIVESC.EU" a cărui fondatori sînt Vitalie Eșanu cu 30%, Luchianuc Eugeniu 30%, Chivriga Radu 30% și alții. Reclamantul afirmă că nu a găsit confirmarea înregistrării unei organizații nonguvernamentale cu nume "PRIVESC.EU" în registrul public al organizațiilor obștești și nu-i poate refuzat acces la justiție doar pentru că pîrîților le-a reușit să-și ascundă identitatea și să evite răspunderea.

Analizînd argumentele părților, în conformitate cu prevederile art. 15 – 17 din Legea nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare, instanța consideră cererea de scoatere de pe rol neîntemeiată și necesar a fi respinsă din următoarele considerente. Într-adevăr cererea prealabilă

a fost adresată persoanei fizice dlui Vitalie Eșanu dar care totodată este co-asociat al SRL "PRIVESC.EU" cu 30% cotă parte și care a asigurat formularea și expedierea unui răspuns la cererea prealabilă reclamantului în termenul prescripționat de lege de 5 zile. Instanța observă că în răspunsul la cererea prealabilă, și anume în scrisoarea electronică expediată reclamantului de pe adresa info@privesc.eu, intitulat "răspuns la cererea prealabilă pentru administratorii privesc.eu/privesc.md" se comunică că cererea prealabilă trebuie adresată persoanei juridice dar nu se indică cărei persoane juridice anume și la ce adresă. Dimpotrivă, se păstrează anonimatul persoanelor care gestionează domeniul www.privesc.eu și forma lor juridică, fiind menționat doar "Administrația Privesc.Eu", dar totodată reclamantului i se oferă un răspuns argumentat în fond cu referire la prevederile din Legea nr. 64 și jurisprudența Curții Europene. Așadar, instanța ajunge la concluzia că la examinarea cererii prealabile piriții au dat răspuns ca persoane împuternicite și vizate la direct de litigiul creat, în privința căruia au adoptat poziția comună ca administratori privesc.eu/privesc.md. Instanța de asemenea notează că reprezentantul SRL "PRIVESC.EU" a prezentat în ședința de judecată copia statutului asociației obștești „PRIVESC.EU” și copia contractului de cesiune a dreptului asupra domeniului din 14.12.2009. Piriții nu au prezentat documente care să confirme numirea în funcția de președinte a AO „PRIVESC.EU”, sediul juridic al asociației, alte date de contact a asociației. Din contract reiese că AO "Privesc.Eu" este cesionarul cu drept de folosire asupra domeniului www.privesc.eu în volum deplin, iar Radu Chivrița semnează contractul în calitate de președinte a AO „PRIVESC.EU” și totodată este co-asociat cu 30% al SRL "PRIVESC.EU". În lumina informațiilor noi prezentate de piriți, reclamantul s-a folosit de dreptul său de a completa cererea de chemare în judecată și a solicitat atragerea ca co-piriți pe AO „PRIVESC.EU” Confuzia creată în jurul identității persoanei responsabile pentru domeniul www.privesc.eu se datorează doar piriților odată ce au ținut ascunsă identitatea și forma sa organizatorică chiar și atunci când au dat răspuns la cererea prealabilă.

Având în vedere cele expuse mai sus, instanța ajunge la concluzia că reclamantul a respectat procedura prealabilă și corect a indicat în calitate de piriți pe SRL "PRIVESC.EU" și AO "Privesc.Eu".

În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că în ziua de 9 februarie 2011 piriții, pe site-ul ce le aparține www.privesc.eu, a retransmis în direct imagini video de la conferința de presă a Asociației GENDERDOC-M "Prezentarea rezultatelor proiectului PRECIS". Alături de aceste transmisiuni în direct, a fost deschis chat-ul unde vizitatorii au făcut schimb de replici, declarații și opinii cu privire la tema conferinței transmise. Pe același site al său, piriții au făcut public Regulamentul de utilizare a chat-ului Privesc.eu de unde reclamantul a subliniat în mod special unele reguli relevante cererii date și a atașat Regulamentul la materialele dosarului. La 28 februarie 2011 reclamantul a adresat cerere prealabilă prin care a cerut a) scuze publice pentru incitarea și tolerarea unui discurs de ură față de persoanele cu orientare sexuală netradțională și pentru incitare la discriminare prin asociere la adresa reclamantului; b) publicarea scuzelor pe prima pagină a site-ului www.privesc.eu; c) repararea prejudiciului moral și material. La 3 martie 2011 reclamantul primește răspuns la cererea prealabilă de la Administrația Privesc.Eu în care reclamantul susține că piriții și-au negat responsabilitatea pentru injuriile și ura expusă pe chat-ul de pe site-ul său www.privesc.eu de către vizitatori, și neagă că ar fi fost o incitare din partea moderatorului "Csiting".

Reclamantul a declarat că a participat la discuțiile din chat-ul alăturat transmisiunii în direct de la Conferința de Presă intitulată "Asociația Gender-Doc - Prezentarea rezultatelor proiectului PRECIS", identificându-se după nume propriu "O. Brega" așa cum recomandă Regulamentul de utilizare a chat-ului Privesc.eu. Reclamantul a fost identificat de alți vizitatori ca fiind într-adevăr Oleg Brega și adresările către el din partea lor și a moderatorului "Csiting" i-

au ținut conform identității lui. Reclamantul afirmă odată în plus că el, Oleg Brega, a participat la discuția de pe acest chat cu porecla "O.Brega". Odată fiind identificat, la adresa reclamantului au fost exprimate mai multe injurii, ofense și amenințări, destinate să-i umilească demnitatea fără ca acestea să fie moderate după cum obligă Regulamentul aprobat de însuși pîrîții. Reclamantul a adăugat că este indubitabil faptul că în societatea moldovenească există homofobie (ură față de persoanele cu orientare homosexuală) larg răspîndită care se revarsă în acțiuni infracționale și discriminare față de persoanele știute că sînt homosexuali sau care sînt presupuși a fi homosexuali. Această ură este menținută și incitată în continuare prin resursele de internet care nu moderează declarațiile vizitatorilor paginilor de internet lăsînd astfel să se creadă că declarațiile prin care se cheamă direct la violență și discriminare, sau prin care se injură și se ofensează, cad în limita bunului simț și a libertății de exprimare. În opinia reclamantului, declarațiile intolerante ale moderatorului "Csting" chat-ului www.privese.eu prin care a incitat vizitatorii la discriminarea persoanelor homosexuale sau presupuse a fi homosexuale, cade sub incidența Articolului 17 al Convenției Europene care interzice unei persoane să abuzeze de drepturile sale (cum este libertatea de exprimare) distrugînd astfel drepturile celorlalți membri ai societății (cum este dreptul de a nu fi discriminat, dreptul la respectul vieții private a cărei componentă este onoarea și demnitatea persoanei). Discuțiile, comentariile purtate în chat-ul pîrîților sînt ofensatoare și discriminatorii față de reclamant. Cei care citesc și scriu în chat, văd incitarea moderatorului la acțiuni și exprimări de ură față de persoanele homosexuale și față de cei ce susțin aspirațiile lor pentru egalitate, cum este reclamantul. O atitudine a pîrîților ireponsabilă și nejustificată de libertatea cuvîntului și a exprimării. O libertate deloc absolută, ci dimpotrivă, limitată de dreptul la demnitate umană, direct vizate de acest discurs de ură. Reclamantul a declarat că pîrîții realizează limitele libertății de exprimare impuse atât de art.10 cît și de art. 17 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și le recunoaște. Acest lucru este dovedit prin nedeschiderea chat-ului pentru comentariile vizitatorilor la transmisiunea în direct a conferinței de presă din 7 Martie 2011 "Alianța Nedescriminare: "Legea pentru Combaterea și Prevenirea Discriminării în Republica Moldova, actualitatea și importanța legii". Pîrîțul a indicat următoarea mențiune "*Stimați utilizatori, pentru a nu crea tensiune în rîndurile minorităților din Republica Moldova, chat-ul privese.eu este indisponibil pentru această transmisiune în direct*".

Prin referința depusă la dosar, pîrîții nu au recunoscut acțiunea solicitînd respingerea ei integrală. Conform susținerilor pîrîților reclamantul este cunoscut în societate ca un mare promotor al drepturilor omului care susține comunitatea LGBT și prîjîne eforturile de asigurare a dreptului la egalitate și nediscriminare, însă se simte extrem de afectat pentru faptul că a fost numit homosexual, persoană de orientare homosexuală. În aceste condiții este greu de apreciat care este de fapt poziția reclamantului, care este gravitatea și întinderea suferințelor psihice ce se presupun ai fi cauzate, impactul social asupra acestuia. Conform dex-ului, cuvintele utilizate în cadrul chat-ului (calificate drept „injurii” de către reclamant) reprezintă de fapt cuvinte-sinonime utilizate pentru definirea termenului homosexual. Astfel, este inexplicabilă atitudinea reclamantului pentru care termenul de homosexual nu este o injurie, însă sinonimul acestui cuvînt, spre exemplu poponar, este catalogat ca unul ofensator, denigrator. Reclamantul susține că "ura" îndreptată împotriva sa a fost motivată de presupunerea moderatorului "Csting" exprimată prin cîteva întrebări puse direct, că reclamantul este de orientare sexuală. Însă de fapt, cel care a incitat și a provocat aceste discuții a fost însuși reclamantul, în cazul în care pretinde că utilizatorul sub numele "O.Brega" este chiar el. Astfel, în situația în care ceilalți utilizatori și-au expus punctul de vedere vizavi de modul în care ei apreciază expunerea publică a fenomenului homosexualității, utilizatorul "O.Brega" nu a făcut altceva decît să-i ofenseze și să-i provoace, declarînd că un "un ment înțelege mai mult decît ei" sau pentru faptul că unii nu

agrează exteriorizarea relațiilor în mod public de către persoanele de orientare homosexuală, "O.Brega" nu a ezitat să dea o apreciere de genul *păcerea ta de ageamii* ceea ce semnifică ignorant, incapabil, incompetent. Din considerentele expuse, proiectului de transmisiuni în direct PriveSc.Eu nu-i poate fi imputată răspunderea pentru faptul că utilizatorii chat-ului au făcut schimb de replici între ei, care au deranjat pe unii din ei. PriveSc.Eu transmite în direct cele mai importante evenimente, indiferent de tematica abordată, subiecții care participă la acestea, astfel nu se face diferențiere pe nici un criteriu de gen, origine, naționalitate, religie, apartenența politică. Scopul PriveSc.Eu este de a transmite informația intactă către consumator (vizitatorii chat-ului), astfel că aceasta nu se supune comentariilor, modificărilor de ordin tehnic. Transmisiunea în direct a evenimentelor de PriveSc.Eu poate fi asimilată emisiunilor difuzate în direct de către instituțiile audiovizuale, în care prevalează fenomenul impredictibilității și în condițiile tehnice existente nu poate fi asigurată cenzurarea anumitor acțiuni, expresii ale invitațiilor emisiunii în cauză. De aceea, invitații emisiunii, la fel ca și utilizatorii chat-ului PriveSc.Eu sunt conștienți de faptul că pot fi supuși criticii de către alți vizitatori/utilizatori, în mod special fiind participă activ la discuțiile abordate, iar în anumite cazuri le și provoacă. În aceste condiții se impune necesitatea de a preciza că răspunderea informațiilor prin intermediul surselor de informare, precum internetul, la momentul nu are reglementare juridică la nivel național, astfel persoanele – consumatorii acestor surse, în special utilizatorii chat-ului, participă în mod conștient la discuții, i-și expun propriile viziuni asupra temei abordate, astfel ei i-și exprimă acordul express sau tacit pentru supunerea criticilor opiniilor și ideilor expuse, în astfel de circumstanțe persoana nu poate conta, în mod rezonabil, pe intimitate. Nu întâmplător, utilizatorii oricărui chat folosesc pseudonime și nu i-și identifică adevărata identitate, astfel criticii se supun ideile expuse și nu autorul acestora. Dacă reclamantul se consideră ofensat prin schimbul de replici ce a avut loc între utilizatorii chat-ului, el este în drept să ceară despăgubiri pentru prejudiciul pretins al fi cauzat de la fiecare utilizator în parte, PriveSc.Eu nu are drept obiectiv transmiterea în direct a comunicărilor de pe chat, ci a evenimentelor după cum s-a accentuat anterior, și nu invită în mod special pe cineva de a participa la acest chat. Dacă e să urmărim cursul acțiunilor reclamantului și pentru a evita eventualele acțiuni în judecată privind repararea prejudiciilor morale pentru lezarea onoarei și demnității, ar trebui interzise expunerea comentariilor de către consumatori în timpul difuzării unei emisiuni în direct (subtitru), transmisiunii în direct, întrucât condițiile tehnice nu permit în acest caz cenzurarea lor.

Pîrîții susțin că abordarea în acest mod al problemei, ar îngreuna libertatea opiniei și a exprimării, care este un drept fundamental constituțional al fiecărui cetățean al Republicii Moldova și care garantează libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Acest drept este consacrat în Art. 10 al Convenției. În continuare pîrîțul susține că reclamantul nu a adus probe care să confirme afirmația precum că într-adevăr el este unul dintre utilizatorii chat-ului și anume sub nume de "O.Brega", iar discuțiile pe marginea subiectului sînt judecătii de valoare. Astfel dacă un cuplu urmează a fi format din două persoane de gen opus sau de același sex rămîne a fi un subiect controversat, iar atitudinea fiecăruia asupra acestui fenomen rămîne a fi o judecată de valoare. Judecățile de valoare nu pot fi dezmințite, nefiind susceptibile de a fi probate. Această poziție este susținută de jurisprudența Curții Europene de Drepturile Omului în cazurile *Lingens c. Austria* (hotărîre din 8 iulie 1986) și *Oberschlien c. Austriei* (hotărîrea din 23 mai 1991) unde curtea a găsit violarea art. 10 al Convenției pe motiv că în măsura în care declarațiile reclamantului erau judecătii de valoare, ingerința nu era necesară într-o societate democratică. În final, pîrîții au susținut că intențiile reclamantului au un scop bine determinat, și anume acela de a știrbi din imaginea site-ului PriveSc.Eu, întrucât acesta din urmă reprezintă un concurent al său, mai bine spus al site-ului Curaj.TV, conducătorul căruia este însuși reclamantul – Brega Oleg.

Cererea de chemare în judecată intentată împotriva sa, ca fiind o acțiune denigratoare prin care reclamantul recurge la "valorificarea" unei concurențe neloiale și eliminarea unui concurent al său în domeniul difuzării prin sursă a celor mai importante evenimente ce au loc în Republica Moldova.

Examinând argumentele părților, materialele dosarului și înscrisurile prezentate de părți, instanța constată că nici reclamantul nici pîrîții nu neagă faptul că în ziua de 9 februarie 2011 pe sait-ul ce aparține pîrîților și anume www.privesc.eu, au fost transmise în direct imagini video de la conferința de presă a Asociației GENDERDOC-M "Prezentarea rezultatelor proiectului PRECIS". Alături de această transmisiune în direct, a fost deschis chat-ul unde vizitatorii au făcut schimb de replici, declarații și opinii cu privire la tema conferinței transmise, mai exact pe marginea asigurării drepturilor la egalitate și nediscriminare pentru persoanelor cu orientare homosexuală în Republica Moldova. Pîrîții neagă că discuțiile purtate în chat-ul deschis și controlat de ei ca fiind discurs de ură și incitare la discriminarea persoanelor presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală, și insistă că injuriile folosite în chat sînt doar sinonimele cuvîntului homosexual.

Conform art. 2 din Legea nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare, discursul de ură este orice formă de exprimare care provoacă, propagă, promovează sau justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță, iar injuria este exprimare verbală, scrisă sau nonverbală care ofensează intenționat persoana și care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică. Din probele prezentate de părți și anexate la materialele dosarului, instanța reține că pîrîțul nu a negat veridicitatea comentariilor lăsate de vizitatorii sait-ului în chat, prezentate în întregime de reclamant, și deci le va da apreciere pentru a determina dacă ele pot fi calificate ca fiind discurs de ură și injurie la adresa persoanelor presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală, și în mod special la adresa reclamantului. Așadar, pîrîțul nu a negat faptul că persoana care apare în chat cu porecla "Csiting" a fost moderatorul discuțiilor și că următoarele afirmații îi aparțin lui: *"trebuie o insida sa-i ducem pe toti acolo. Brega o sa le faca prima televiziune de acolo"*; *"Brega, am impresia ca tie iti place sa o primești de la un polițist"*; *"Brega, pe o insula nepopulata cu voi!"*; *"hai recunoaste esti sau nu?"*; *"user, eu vreau o lista cu toti gay si lizele din MD, si foto daca se poate. Asa o sa-i stim si o sa le incalcam drepturile"*; *"hahahah, ma plateste societatea sa scapam de gay"*; *"Brega, hai zi nene DA sau NU, Esti gay sau nu? Hai sa discutam la tema"*; *"Nicu, numai nu tine apararea"*; *"Nicu, mai bine ai apăra libertatea altora decât a cestor ..."*; *"da macar sa se spinzure in Codru da fără sa ne anunțe că nu ne pasă deloc"*. Aceste afirmații a moderatorului "Csiting" la adresa persoanelor cu orientare homosexuală și în mod special la adresa reclamantului a cărui orientare sexuală tot încerca să o identifice cu insistență, constituie forme de exprimare care provoacă, promovează, incurajează și justifică intoleranță și ură față de homosexuali și prin asociere cu ei și față de reclamant. Spre finele chat-ului, vizitatorii incurajați astfel de moderator, au trecut la atac la persoană prin injurarea reclamantului, cum sînt *"brega poponar cu fundul floare"*; *"fugariti cu bitca!.."*; *"de pus o birca pe frunte ca sa-i vada si sa-i cunoasca lumea. Asociatia geilor si lezbienilor trimis in Sibiria la seos aur sau uran"*; *"Doamne ce-i urasc pe astea doi-Matasari si Brega"*; *"Brega esti pederast"*. Cuvîntul "pederast" sau "pederaz" apare de 4 ori, "poponar" de 2 ori și "pidarmon" o dată, toate fiind adresate reclamantului de vizitatori ca urmare a incurajării din partea moderatorului "Csiting". Ura și injuriile îndreptate împotriva reclamantului au fost promovate și incurajate de însuși afirmațiile moderatorului "Csiting" care a instigat pe toți ceilalți vizitatori prezenți în chat la manifestarea intoleranței.

Instanța consideră neîntemeiată poziția pîrîților care afirmă că cuvintele "pederast" și "pederaz" sînt cuvinte sinonime a termenului homosexual și astfel nu se califică ca fiind injurii. Utilizarea acestor cuvinte într-un discurs sau exprimare de opinie în internet, ca și în viața reală,

contravine normelor de conduită unanim acceptate în societate, pentru că ofensează persoana căreia i se adresează. Mai multe părți ale corpului uman și unele activități umane, pe lângă termeni unanim acceptați în utilizare, au sinonime calificate ca fiind injurioase. Însăși faptul că cuvintele sînt sinonime nu exclude faptul că unele din ele sînt injurii și excluse dintr-o comunicare civilizată indiferent dacă se întîmplă într-o discuție reală sau pe pagini de internet. De asemenea nu poate fi reținut nici argumentul pîrîților precum că reclamantul a incitat și a provocat aceste discuții și a ofensat utilizatorii dînd apreciere unuia zicînd *păreera ta de ageamtu*. Afirmările lui "O.Brega" din chat nu conțin cuvinte injurioase sau chemări la ură. După natura de expune ele sînt explicații privind scopul conferinței, activitatea ONG-urilor implicate la tema conferinței, homosexualitatea, apel către moderator să nu permită atac la persoană, și amenințarea de a depune cerere de chemare în judecată pentru discurs de ură. Nici cuvîntul *ageamtu* și nici sinonimele acestuia *incompetent, incapabil, ignoran* nu sînt unanim acceptate în societate ca fiind injurioase.

Afirmările moderatorului "Csiting" și ale vizitatorilor chat-ului de pe săit-ul pîrîților, constituie discurs de ură și injurie la adresa persoanelor presupuse sau fiind de orientare homosexuală, și astfel conform Art. 3 alin (5) din Legea nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare nu se bucură de garanțiile oferite libertății de exprimare. Conform aceluiași articol din lege, exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrîngerii prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești. Într-adevăr fiecărei persoane i se garantează libertatea de opinie și de exprimare care se bucură de protecție juridică fiind una din libertățile fundamentale ale omului garantate de art. 10 alin (1) al Convenției Europene privind Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului, art. 19 alin(1) al Pactului Internațional privind Drepturile Civile și Politice, art. 29 alin(1) din Declarația Universală de Drepturile Omului. Toate aceste norme conțin și prevederi care impun obligații speciale asupra libertății de exprimare, precum este obligația de a prezenta informație adevărată, imparțială și reală, și obligația de a respecta drepturile și libertățile celorlalte persoane. Într-adevăr libertatea de opinie nu are limitări, ceea ce presupune că fiecare persoană poate avea propria opinie cu privire la diverse evenimente politice, sociale, economice și de orice altă natură, inclusiv privind homosexualitatea în Republica Moldova. Libertatea de exprimare a acestor opinii, însă, se supune limitărilor atunci cînd aceste exprimări sînt injurioase, cînd constituie discurs de ură, cînd sînt defăimătoare sau oricare alte forme ce depășesc limitele libertății de exprimare. Aceste forme de exprimare nu sînt protejate nici de Legea nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare nici de Articolul 10 al Convenției Europene privind Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului. Pîrîții au dreptate cînd spun că homosexualitatea este un subiect controversat acum și că atitudinea fiecăruia despre posibilitatea formării unui cuplu de acelaș sex rămîne a fi o judecată de valoare, o opinie. Dar aceste atitudini și opinii încalcă legea atunei cînd sînt exprimate în forme de injurii, chemări la violență, ură și discriminare. Părțile în proces nu au contestat că în societatea moldovenească față de persoanele homosexuale există o intoleranță crescîndă exprimată în acțiuni de violență și discriminare care duc la distrugerea drepturilor și a libertăților lor, de care ei trebuie să se bucure la fel ca toți ceilalți. De aceea instanța apreciază că în societatea noastră există necesitatea de a oprî exprimările de opinii bazate pe orice formă de intoleranță care constituie discurs de ură, injurii și incitare la discriminare la adresa persoanelor homosexuale și la adresa persoanelor presupuse ca fiind homosexuale, cum este reclamantul. Și astfel, constituie o limitare justificată a libertății de exprimare într-o societate democratică care are drept scop asigurarea ordinii publice și a drepturilor celorlalți.

Odată cu apariția și dezvoltarea spațiului virtual cunoscut ca internet, schimbul de informații, idei și expunerile libertății de exprimare au căpătat noi dimensiuni: de globalizare, comunicare fără frontiere, a devenit o metodă nouă și modernă de răspundere a informației și a ideilor, unealtă în dezvoltarea democrației. Dar în același timp internetul este utilizat și drept sursă de răspundere a discursurilor de ură, pentru defăimare, pomografie, injurie, incitare la violență, chemare la răzbunare și altele. Aceleași tehnologii – internetul – care sînt folosite pentru garantarea libertății de exprimare, sînt folosite azi și pentru a prejudicia onoarea și demnitatea persoanei, viața privată, pentru a incita la ură, discriminare și violență. De aici a apărut necesitatea reglementării libertății de exprimare în mijloacele de informare în masă tipărită și electronică, și aici se cuprinde și internetul, întru asigurarea echilibrului între libertatea de exprimare și celelalte drepturi ale omului, fapt reflectat în Articolul 1 din Legea nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare. De aceea argumentul pîrîților precum că răspunderea informațiilor prin intermediul surselor de informare, precum internetul, la moment nu are reglementare juridică la nivel național, este neîntemeiat. Practica judecătorească în aplicarea Legii nr. 64 la raporturile juridice apărute prin răspunderea informației în internet, este într-adevăr în formare, dar în mod sigur aceste raporturi juridice cad sub incidența Legii nr. 64 și pîrîții nu pot pretinde o libertate absolută de exprimare în internet fără asumarea responsabilității pentru prejudicierea drepturilor altor persoane. Avînd în vedere că internetul este o modalitate rapidă, ieftină și accesibilă pentru răspunderea informațiilor care pot fi accesate oricînd în timp, prejudiciul adus unei persoane, grup sau societății este mai considerabil și de durată. În ceea ce privește precedentele Curții Europene de Drepturile Omului la care s-au referit pîrîții, și anume *Lingens c. Austria* (hotărîre din 8 iulie 1986) și *Oberschlien c. Austriei* (hotărîrea din 23 mai 1991), instanța consideră că ele sînt irelevante. În primul rînd pentru că în ambele cazuri reclamantii erau jurnaliști, ceea ce nu sînt pîrîții, care au scris articole de critică la adresa politicianilor suspectați de implicare în acte de genocid și în promovarea politicilor discriminatorii față de migranți. Obiectul acestui litigiu sînt afirmațiile din chat-ul site-ului www.privesc.eu unde se regăsesc exprimări a persoanelor private la adresa altor persoane private.

În ceea ce privește răspunderea pentru injuriile, discursul de ură la adresa persoanelor presupuse sau știute a fi homosexuale, în mod special la adresa reclamantului, scrise și făcute publice în chat-ul de pe site-ul www.privesc.eu, această îi revine celui care a creat platforma virtuală pentru schimb de opinii, a oferit posibilitate vizitatorilor să intre pe site și să-și lase exprimările de opinii care pot fi văzute și citite atît pe teritoriul Republicii Moldova cît și înafara ei. Nu poate fi reținut argumentul pîrîților care se compară cu instituțiile audiovizuale și afirmă că nu pot cenzura expresiile vizitatorilor chat-ului care folosește pseudonime și nu i-și identifică adevărata identitate. Într-adevăr, din toate sursele de informare în masă, internetul este unicul care oferă unei persoane posibilitatea de a-și exprima opinia și totodată să-și ascundă identitatea, ceea ce nu se întîmplă cu televiziunea, radioul și presa scrisă unde întotdeauna se cunoaște sursa provenienței formei de exprimare și poate identifica persoana responsabilă de depășirea libertății de exprimare. Asta deosebește răspunderea proprietarului sau posesorului domain-ului, paginii de internet, care trebuie să ia măsuri de asigurare că nici o persoană nu va abuza de libertatea de exprimare pe paginile sale de internet și nu le va folosi ca unealtă în promovarea și răspunderea discursului de ură și injurii, sub acoperirea anonimatului sau pseudonimului, cum de altfel face televiziunea, radioul și presa scrisă. Responsabilitatea pîrîților pentru discursul de ură și injuriile aduse reclamantului în chat de moderatorul "Csiting" și vizitatorii anonimi, reiesă din Art. 20 al Legii nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare care indică că calitatea de pîrît o poate avea persoana care a răspundit informația, autorul informației și, după caz, persoana de la care a fost preluată informația. Fiînd posesorii domain-ului www.privesc.eu pîrîții asigură comunicare directă cu vizitatorii site-ului prin transmisiunea imaginilor video în direct fără prelucrarea

conținutului imaginilor, dar și comunicare asistată prin deschiderea chat-ului unde oricare vizitator își poate lăsa exprimările de opinie și comunicare moderată prin faptul că și-au asumat obligația de a modera exprimările, pot interzice utilizatorilor accesarea chat-ului, pot șterge mesajele postate, pot decide închiderea chat-ului. Așadar, prin deschiderea chat-ului, piriții au răspândit informația considerată a fi discurs de ură și injurii, și moderatorul "Csiting" este unul din autorii acestor expuneri. Regulamentul adoptat de piriți, fapt confirmat de ei în ședința judiciară, confirmă că chat-ul Privesc.Eu a fost dezvoltat ca o platformă de comunicare și comentare a evenimentelor transmise în direct sau înregistrate și că moderatorii pot șterge orice comentariu, să blocheze accesul la chat, să blocheze utilizatorii ce au un limbaj trivial și/sau provocator și altele.

Instanța de asemenea a notat că piriții, deși sarcina probațiunii le revenea lor, nu au prezentat instanței probe care ar identifica după careva date personale moderatorul "Csiting", vreun vizitator a chat-ului, sau ar infirma că persoana sub nume "O.Brega" este reclamantul după cum acesta afirmă. Conform art. 24 alin(2) din Legea nr. 64 privind libertatea de exprimare, piriții trebuie să dovedească că informația nu este defăimătoare și/sau nu îl lezează pe reclamant, sau că la momentul răspândirii informației deși a luat toate măsurile de diligență, nu putea și că prin acțiunile sale contribuie la răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau că informația răspândită este de interes public. Piriții nici la o etapă a procesului judiciar nu au comunicat numele și prenumele persoanei care a acționat din numele lor ca moderatorul "Csiting" și nu au negat că îi cunosc identitatea, dar și-au asumat responsabilitatea pentru afirmațiile lui în răspunsul la cererea prealabilă și în referință.

Prin prisma prevederilor propriului Regulament și având în gestiune domain-ului www.privesc.eu cu posibilități tehnice de transmisiune în direct a imaginilor video și menținerea chat-ului, piriții puteau acționa în a preveni discursul de ură, incitarea și injuriile din chat la adresarea reclamantului, dar au ales să nu o facă și nu au demonstrat în judecată că au luat toate măsurile de diligență, inclusiv tehnice, pentru a preveni, opri și șterge expunerile care constituie discurs de ură și injurii. Piriții au ales să deschidă chat-ul Privesc.eu pentru vizitatori dar nu-și asumă răspunderea pentru afirmațiile moderatorului său și a vizitatorilor, doar din considerentul anonimății acestora. Un astfel de argument nu poate fi acceptat pentru că ar presupune că libertatea de exprimare în internet este absolută, spre deosebire de alte mijloace de răspândire a informației cum este presa, radioul, televiziunea, iar cei care oferă platformă sau posibilitate vizitatorilor paginii de internet să răspândească informații false, injurii, discurs de ură, pornografie și altele sub acoperirea anonimății, cum este un chat, nu trebuie să poarte răspundere pentru că nu-l pot identifica pe autorii informațiilor. Dacă acceptată o astfel de poziție, s-ar institui o excepție de la răspundere doar pentru că mijloc de răspândire este internetul, fapt care nu-și găsește susținere în nici o practică judiciară din lume. Piriții dețin control asupra sait-ului său de internet www.privesc.eu și în deplină înțelegere a acestui fapt, au adoptat un Regulament unde-și rezervă competență și deseriu modalitățile de exercitare a controlului asupra conținutului sait-ului său din internet, ceea ce include și chat-ul și orice informație inclusă fără acordul lor. În cauza dată, este evident faptul, că piriții nu au făcut uz de nici o modalitate de control asupra conținutului chat-ului și au permis vizitatorilor să-l determine conținutul sub încurajarea moderatorului "Csiting". Din aceste considerente, piriții se fac responsabili de răspândirea injuriilor și a discursului de ură la adresa persoanelor presupuse sau fiind cu orientare homosexuală, în special la adresa reclamantului.

În ceea ce privește cerințele de recuperare a prejudiciului material și moral, instanța notează că reclamantul și-a retras pretenția de recuperare a costurilor pentru asistența juridică, insistând doar asupra recuperării taxei de stat în sumă 200 lei achitată de reclamant și încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei din contul ambilor piriți, câte 2500 lei de la fiecare. Din

motivele expuse mai sus, și susținerile reclamantului. instanța găsește cerința de recuperare a prejudiciului moral întemeiată.

Ținând cont de circumstanțele constatate, în temeiul art. 237, 238, 241, 242 Codul de Procedură Civilă, conformitate cu art. 2, 3, 7, 17, 18, 20, 21, 24, 29 al Legii cu privire la libertatea de exprimare, instanța de judecată

HOTĂRĂȘTE

Se admite cererea reclamantului Oleg Brega împotriva piriților SRL „PRIVESC.EU” și AO „Privesc.Eu”.

A recunoaște SRL PRIVESC.EU și AO „Privesc.Eu” responsabili de discursul de ură față de persoane presupuse sau fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa Oleg Brega prin nemederarea chat-ului de pe saitul său <http://privesc.eu>, a obliga SRL „PRIVESC.EU” și AO „Privesc.Eu” să publice pe prima pagină accesată de vizitatori (pagina de start) a saitul său la adresa <http://privesc.eu> scuze publice pentru Oleg Brega și publicarea dispozitivului hotărârii instanței pe marginea acestei acțiuni

A încasa în mod solidar din contul SRL „PRIVESC.EU” și AO „Privesc.Eu” în beneficiul lui Oleg Brega 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 200 lei pentru taxa de stat achitată în total 5200(cinci mii două sute) lei.

Hotărârea poate fi contestată cu apel în termen de 20 zile la Curtea de Apel Chișinău prin intermediul judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

Președintele ședinței
Judecătorul
Copia corespunde originalului

Gheorghe Gorun